

Համարը N 16-Ն

Տիպը Հրաման

Սկզբնաղբյուրը ՀՀԳՏ 2018.09.03/23(626)

Հոդ.182

Ընդունող մարմինը Առողջապահության
նախարար

Ստորագրող մարմինը Առողջապահության
նախարար

Վավերացնող մարմինը

Ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը 13.09.2018

Տեսակը Հիմնական

Կարգավիճակը Գործում է

Ընդունման վայրը Երևան

Ընդունման ամսաթիվը 07.08.2018

Ստորագրման ամսաթիվը 07.08.2018

Վավերացման ամսաթիվը

Ուժը կորցնելու ամսաթիվը

⊕ **Կապեր այլ փաստաթղթերի հետ**

⊕ **Փոփոխողներ և ինկորպորացիաներ**

ՀՀ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻ ՀՐԱՄԱՆԸ ՀՈԳԵՐՈՒԺԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ ԱՆՁԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱՋԵԿՄԱՆ ԹԵՐԹԻԿԻ ՁԵՎԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀՀ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2010 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒԼԻՍԻ 29-Ի N 14-Ն ՀՐԱՄԱՆԸ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱՉԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ

7 օգոստոսի 2018 թ.

N 16-Ն

Հ Ր Ա Մ Ա Ն

ՀՈԳԵՐՈՒԺԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ ԱՆՁԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱՋԵԿՄԱՆ ԹԵՐԹԻԿԻ ՁԵՎԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2010 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒԼԻՍԻ 29-Ի N 14-Ն ՀՐԱՄԱՆԸ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱՉԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հիմք ընդունելով ,Հոգեբուժական օգնության մասին օրենքի 6-րդ հոդվածի 4-րդ մասը

Հրամայում եմ

1. Հաստատել՝ հոգեբուժական կազմակերպությունում գործող անձի իրավունքների իրազեկման թերթիկի ձևը՝ համաձայն հավելվածի:
2. Հոգեբուժական կազմակերպությունների տնօրեններին՝
 - 1) Հոգեբուժական կազմակերպություններում հոգեկան խանգարումներով տառապող անձանց իրավունքների իրազեկումը կազմակերպել և իրականացնել ,Հոգեբուժական օգնության մասին օրենքի հավելվածի ,VԼԵ գլխի պահանջներին համապատասխան:
 - 2) Սույն հրամանի ընդունումից հետո՝ եռօրյա ժամկետում, հրամանով հաստատել հոգեբուժական կազմակերպությունում գործող հոգեկան խանգարմամբ տառապող անձին նրա իրավունքների մասին իրազեկման համար պատասխանատուներին և տեղեկացնել առողջապահության նախարարությանը:
 - 3) Ապահովել հոգեբուժական կազմակերպություններում երկարապիս քուժման և/կամ խնամքի նպատակով գործող անձանց սույն հրամանի հավելվածով հաստատված իրազեկման թերթիկի

տրամադրումը՝ յուրաքանչյուր վեց ամիսը մեկ անգամ:

3. Սահմանել, որ սույն հրամանի հավելվածով հաստատված իրազեկման թերթիկի ձևը լրացվում, հաստատվում է հիվանդի ստորագրությամբ և կցվում հիվանդության պատմագրին:

4. Ուժը կորցրած ճանաչել Հայաստանի Հանրապետության առողջապահության նախարարի 2010 թվականի հունիսի 29-ի ,Հոգեկան խանգարումներով տառապող անձանց իրավունքների իրազեկման թերթիկի ձևը հաստատելու մասին N 14-Ն հրամանը:

Ա. Թորոսյան

Հավելված

Հաստատված է առողջապահության
նախարարի
2018թ. օգոստոսի 7-ի թիվ 16-Ն
հրամանով

Ձև

ՀՈԳԵՐՈՒԺԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ ԱՆՁԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԻՐԱԶԵԿՄԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

1. Հոգեբուժական կազմակերպությունում բուժվող հոգեկան խանգարում ունեցող յուրաքանչյուր անձ պետք է իրազեկվի իր իրավունքների, հոգեբուժական հաստատությունում գտնվելու նպատակի և պարտավորությունների մասին:

2. Հոգեկան խանգարումներով տառապող անձանց հոգեբուժական օգնությունը երաշխավորվում է օրենքով, պետության միջոցների հաշվին՝ պետության երաշխավորած նպատակային ծրագրերի շրջանակներում, մարդասիրության և մարդու իրավունքների պաշտպանության սկզբունքների հիման վրա: Հոգեկան խանգարումներ ունեցող անձինք ունեն օրենսդրությամբ սահմանված բոլոր իրավունքները և ազատությունները, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի:

3. Հոգեբուժական կազմակերպությունում բուժվող հոգեկան խանգարումներ ունեցող անձինք մասնավորապես իրավունք ունեն՝

- 1) հաստատելու նամակագրական կապ.
- 2) օգտվելու հեռախոսակապից.
- 3) հանդիպելու այցելուների հետ.
- 4) ունենալու և ձեռք բերելու առաջին անհրաժեշտության իրեր ու պարագաներ, օգտվելու անձնական հագուստից.
- 5) հաղորդակցվելու թերթերի և լրագրերի միջոցով.
- 6) կոչվելու իր անվամբ կամ ազգանվամբ.
- 7) օգտվելու սոցիալական ապահովության իրավունքից.
- 8) ստանալու իրավաբանական օգնություն.
- 9) օգտվելու անձնական անվտանգության ապահովման իրավունքից.
- 10) մայրենի կամ իրեն հասկանալի այլ լեզվով տեղեկություններ ստանալու իր իրավունքների, ազատությունների և պարտականությունների վերաբերյալ.
- 11) օգտվելու իր նկատմամբ բարեկիրթ, անձը չնվաստալող վերաբերմունքից.
- 12) տալու համաձայնություն և ցանկացած փուլում հրաժարվելու բուժական մեթոդներից և միջոցներից, եթե դրանք կիրառվում են գիտական կամ փորձարարական նպատակներով, ուղեկցվում են լուսա-, տեսա- և կինոնկարահանումներով.
- 13) պահանջելու իր ընտրած հոգեբույժ մասնագետի մասնակցությունը օրենքով նախատեսված հոգեբուժական հանձնաժողովի աշխատանքներին.
- 14) օգտվելու առողջության պահպանման իրավունքից, այդ թվում՝ ստանալու բավարար սնունդ, անհետաձգելի բժշկական օգնություն, ինչպես նաև զննության ենթարկվելու իր նախընտրած բժշկի կողմից սեփական միջոցների հաշվին.
- 15) հանգստի, ներառյալ՝ բացօթյա զբոսանքի կամ մարմնամարզության և ութամյա գիշերային քնի իրավունքը, որի ընթացքում արգելվում է պալատներին ներգրավել բժշկական կամ այլ գործողություններում.
- 16) կնքելու քաղաքացիաիրավական գործարքներ, բացառությամբ քաղաքացիական օրենսդրությամբ սահմանված սահմանափակումների.

17) անձնական ընդունելության խնդրանքով դիմելու հոգեբուժական կազմակերպության ղեկավարին, դրա գործունեության նկատմամբ հսկողություն և վերահսկողություն իրականացնող մարմիններին.

18) հեղափոխության, բուժման, դուրսգրման, օրենքով սահմանված իրավունքների պաշտպանության և ազատությունների խախտման վերաբերյալ դիմումներով, բողոքներով, անձամբ կամ պաշտպանի կամ օրինական ներկայացուցչի միջոցով դիմելու հոգեբուժական կազմակերպության ղեկավարին, նրա վերադաս մարմնին, դատարան, դատախազություն, մարդու իրավունքների պաշտպանին, պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, հասարակական միավորումներին և կուսակցություններին, զանգվածային լրատվության միջոցներին, ինչպես նաև մարդու իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության միջազգային մարմիններին կամ կազմակերպություններին.

19) հոգեկան խանգարումներով տառապող անձինք իրավունք ունեն քննվելու և վերաքննվելու բժշկասոցիալական փորձաքննական հանձնաժողովների կողմից:

4. Սույն թերթիկի 3-րդ կետի 1-5-րդ, 15-րդ (բացառությամբ հանգստի և ութամյա գիշերային քնի իրավունքի) և 16-րդ կետերով սահմանվող իրավունքները կարող են սահմանափակվել օրենքով կամ հեղափոխող բժշկի կամ հոգեբուժական հանձնաժողովի կողմից: Նշված հիմքերով իրավունքների սահմանափակման մասին նույն օրը իրազեկվում է հոգեկան հիվանդությամբ տառապող անձը, և համապատասխան գրառում է կատարվում բժշկական փաստաթղթերում: Նշված հիմքերի վերացման դեպքում հոգեբուժական կազմակերպությունը պարտավոր է նույն օրը սահմանափակումների վերացման մասին տեղեկացնել հիվանդին՝ համապատասխան նշում կատարելով բժշկական փաստաթղթերում:

5. Առավել մանրամասն տեղեկատվություն հոգեբուժական կազմակերպությունում բուժվող հոգեկան խանգարում ունեցող անձի իրավունքների ինչպես նաև դրանց իրականացման ընթացակարգերի վերաբերյալ ներկայացված է Հոգեբուժական օգնության մասին օրենքում:

Պացիենտին իր իրավունքների մասին իրազեկեցի և տրամադրեցի իրազեկման թերթիկը՝

անուն, ազգանուն, հայրանուն, պաշտոն

ստորագրություն

Իրազեկվեցի իմ իրավունքների մասին և ստացա իրազեկման թերթիկը՝

անուն, ազգանուն, հայրանուն,

Ստորագրություն

, է _____ 20